

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Факультет романо-германської філології

Кафедра теорії та практики перекладу

Силабус навчальної дисципліни

**ЛІНГВОКУЛЬТУРА ТА ПЕРЕКЛАД У СУЧАСНОМУ
ПАРАДИГМАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ**

Рівень вищої освіти:	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки доктор філології
Спеціальність:	B11 Філологія
Освітньо-професійна програма:	«Філологія»
Семестр, рік навчання:	1 семестр, 1 рік
Статус дисципліни	Вибіркова
Обсяг:	3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких: лекцій – 12 години, практичних занять – 12 годин, самостійна робота – 66 годин
Мова викладання:	українська, англійська
День, час, місце:	Відповідно до розкладу
Викладач:	Олена Прокопівна МАТУЗКОВА , доктор філологічних наук, професор кафедри теорії та практики перекладу
Контактна інформація:	olenamatuzkova@yahoo.com
Робоче місце:	Французький бульвар, 24/26, ауд. 166а
Консультації:	За затвердженим графіком
Передреквізити:	Знання англійської мови
Постреквізити:	Підготовка здобувачів до самостійної наукової роботи.
Мета навчальної дисципліни:	Ознайомити слухачів з основними положеннями сучасного перекладознавства та лінгвокультурології в її когнітивно-дискурсивній парадигмі.
Завдання навчальної дисципліни:	• викладення теоретико-методологічних засад сучасної лінгвокультурології та перекладознавства; • аналіз ключових поняттєвих категорій «лінгвокультура» та «ідентичність»; • поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань і практичних навичок щодо лінгвокультурологічних проблем перекладу, порівняльний аналіз англійської та української лінгвокультур на різних рівнях; • опис складників лінгвокультурної компетенції сучасного філолога і шляхів їх формування, порівняльний аналіз

	сучасної ідентичності українців та англійців у лінгвокультурологічному та перекладознавчому ракурсах
Очікувані результати навчання:	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: теоретичні засади сучасної лінгвокультурології та перекладознавства; спеціальну термінологію в галузі лінгвокультурології і перекладознавства та вільно нею користуватися, складники лінгвокультурної компетенції сучасного філолога і шляхи їх формування. вміти: на основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища соціокультурного життя, проявляти чутливість до впливу культури та свідомості на мову певної культури, пов'язувати лінгвокультурні проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній і науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання для вирішення різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень; ефективно спілкуватись і взаємодіяти в міжнародному соціокультурному просторі, зокрема й науковому; презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі; проводити лінгвокультурний та перекладацький аналіз різножанрових текстів (оригіналів і перекладів) відповідно до сучасних вимог; будувати та ефективно реалізовувати стратегії лінгвокультурного та перекладацького самовдосконалення впродовж життя.
Зміст навчальної дисципліни:	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 Лінгвокультурологія у філологічному просторі XXI ст. Тема 1. Лінгвокультурологія у мовознавстві XXI століття: цілі, завдання, методологія та терміносистема. Тема 2. Ключові поняття лінгвокультурології: мова, культура, ідентичність. Лінгвокультура як спряжиння мови, культури та свідомості етносу. Тема 3. Ідентичність як міждисциплінарна лінгвокультурологічна категорія: актуальність дослідження, визначення, типологія. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 Перекладознавство як складова частина теорії міжкультурної комунікації. Тема 4. Теоретико-методологічні засади сучасного перекладознавства. Переклад як міжкультурна комунікація. Тема 5. Лінгвокультура та переклад: шляхи перетину. Тема 6. Лінгвокультурна компетенція філолога.
Методи навчання:	<i>Словесні:</i> лекція, пояснення, бесіда. <i>Наочні:</i> ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), презентація результатів самостійної роботи. <i>Практичні:</i> постановка й обговорення проблемних питань,

	робота з основною і додатковою літературою, робота в мережі Інтернет, дискусія.
Рекомендована література:	Основна 1. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація: навчальний посібник. / Манакін В.М. Київ: Видавничий центр «Академія», 2012. 284 с. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file 2. Матузкова О.П. Лінгвокультура та переклад: монографія. / О.П.Матузкова. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 226 с. Додаткова 1. Андрейчук Н.І. Семіотика лінгвокультурного простору Англії кінця XV – початку XVII століття: Монографія. / Андрейчук Н.І. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 280 с. 2. Демиденко О. П. Лінгвокультурні типи британців та українців у лінгвосеміотичному аспекті. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Філологічна. 2016. Вип. 60. С. 28-32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2016_60_13 3. Мартинюк А.П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. / Мартинюк А.П. Харків: Видавництво ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2012. 194 с. Інформаційні ресурси 1. Веб-ресурс Academia. URL: https://www.academia.edu 2. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. URL: http://lib.onu.edu.ua/ukrayinska-peredplatni/ 3. Translation Journal. URL: https://translationjournal.net
Оцінювання:	Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання доповідей, презентацій, в т.ч. результатів власних досліджень. Підсумковий контроль: формою підсумкового контролю в рамках навчальної дисципліни є залік.
ПОЛІТИКА КУРСУ: <i>Відвідування занять</i> <i>Регуляція пропусків</i>	Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови навчання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І.Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf).
<i>Дедлайни та перескладання</i>	Слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перескладання відбувається відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf)

<i>Політика академічної доброчесності</i>	Регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf)
<i>Використання електронних пристроїв на занятті</i>	Під час занять не дозволяється користуватися мобільними телефонами, які попередньо мають бути переведені у беззвучний режим. Електронні пристрої використовуються лише за наявності відповідної вимоги в навчальному завданні.
<i>Комунікація</i>	Всі робочі оголошення або надсилаються через чат академгрупи у Telegram або розміщуються в Google Class. Аспіранти мають регулярно перевіряти повідомлення і вчасно на них реагувати.